

Sivas Ticaret ve Sanayi Odası 2024 Dış Ticaret Raporu

1. Türkiye Dış Ticaret Verileri

2024 yılı, Türkiye dış ticaretinde dengelenme sürecinin öne çıktığı bir yıl olmuştur. Küresel ekonomik yavaşlama, yüksek finansman maliyetleri ve dış talepteki dalgalanmalara rağmen ihracat artış eğilimini sürdürmüş, ithalatta ise gerileme yaşanmıştır. Bu gelişmeler sonucunda dış ticaret açığında önemli bir iyileşme sağlanmıştır.

Ocak-Aralık 2024 döneminde Türkiye'nin ihracatı bir önceki yıla göre %2,4 artarak 261,9 milyar ABD dolarına ulaşırken, ithalat %5 azalarak 344 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde dış ticaret açığı %22,7 oranında azalarak 82,2 milyar ABD dolarına gerilemiş, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %76,1 olarak gerçekleşmiştir.

Aylık görünüm incelendiğinde Mayıs ayında 24,2 milyar ABD doları ile yılın en yüksek ihracat değeri kaydedilirken, Aralık ayında 32,2 milyar ABD doları ile yılın en yüksek ithalat seviyesi gerçekleşmiştir. Ağustos ayında %81,5 ile yılın en yüksek ihracatın ithalatı karşılama oranına ulaşılmış, Nisan ayında ise %66,1 ile en düşük seviyeye gerilemiştir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, 2024 yılında Türkiye dış ticaretinde ihracat artışı sınırlı kalmasına rağmen ithalattaki gerileme sayesinde dış ticaret dengesinde belirgin bir iyileşme sağlanmıştır. Özellikle yılın ikinci yarısında dış ticaret açığının kontrol altına alınması ve karşılama oranındaki yükseliş, dış ticaret performansı açısından olumlu bir görünüm ortaya koymuştur.

Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. (%)
Aralık	2023	22.958	29.058	52.016	-6.100	79,0
	2024	23.463	32.287	55.750	-8.824	72,7
	Değişim %	2,2	11,1	7,2	44,7	.
Ocak-Aralık	2023	255.627	361.967	617.594	-106.339	70,6
	2024	261.925	344.085	606.010	-82.160	76,1
	Değişim %	2,5	-4,9	-1,9	-22,7	.

Tablo 1: Türkiye 2024 Yılı Dış Ticaret Verileri

2. Sivas Dış Ticaret Verileri

2024 yılı dış ticaret verileri incelendiğinde Sivas'ın üretim odaklı ihracat yapısını sürdürdüğü görülmektedir. İl verileri gümrüklere göre, firma merkezlerine göre ve faaliyet iline göre değerlendirildiğinde, üretim gücünün resmi ihracat istatistiklerine tam olarak yansımadığı dikkat çekmektedir.

2024 yılında;

Gösterge	İhracat (Bin ABD \$)	İthalat (Bin ABD \$)
Gümrüklere Göre	8.446	41.090
İllere Göre	93.050	63.781
Faaliyet İline Göre	280.610	-

Tablo2: Sivas 2025 Yılı Dış Ticaret Verileri

Veriler incelendiğinde, faaliyet iline göre ihracatın 280,6 milyon ABD dolarına ulaşarak firma merkezine göre ihracatın yaklaşık üç katı seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu durum, Sivas'ta üretim yapan birçok firmanın ihracat işlemlerini farklı illerde bulunan merkezler üzerinden gerçekleştirdiğini göstermektedir. Dolayısıyla ilin gerçek üretim kapasitesi ve dış ticaret potansiyeli faaliyet iline göre verilerde daha net ortaya çıkmaktadır.

2.1. Gümrük Bazlı Dış Ticaret

(Doğrudan Sivas Gümrüğü Üzerinden Yapılan İşlemler)

2024 yılında Sivas gümrükleri üzerinden gerçekleştirilen ihracat 8,4 milyon ABD doları seviyesinde kalırken, ithalat 41,1 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. İthalatın ihracatın yaklaşık beş katı seviyesinde gerçekleşmesi, ilin üretim faaliyetlerinde kullanılan hammadde, ara malı ve yatırım mallarının önemli ölçüde dış kaynaklardan temin edildiğini göstermektedir.

Bu yapı, Sivas'taki üretici firmaların girdi temininde yerel gümrükleri kullandığını ancak ihracat işlemlerinin büyük bölümünü farklı lojistik merkezler ve büyük gümrükler üzerinden yürüttüğünü ortaya koymaktadır.

2.2. İl Bazlı Dış Ticaret

(Firma Merkezine Göre)

Firma merkezine göre değerlendirildiğinde, Sivas'ın 2024 yılı ihracatı 93 milyon ABD doları, ithalatı ise 63,8 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalattan yüksek olması ilin dış ticarete pozitif bir denge oluşturduğunu göstermektedir.

Bu görünüm, Sivas merkezli firmaların üretim ve ihracat faaliyetlerinde güçlü bir performans sergilediğini, ilin ekonomik yapısında ihracatın önemli bir gelir kaynağı olmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır.

2.3. Faaliyet İline Göre Dış Ticaret (Sivas'ta Üretim Yapan Firmaların İhracatı)

Faaliyet iline göre ihracatın 280,6 milyon ABD dolarına ulaşması, Sivas'ın gerçek üretim gücünü ortaya koyan en önemli göstergelerden biridir. Bu rakam, il merkezli ihracatın yaklaşık üç katıdır.

Bu durum, Sivas'ta üretilen ürünlerin önemli bir bölümünün farklı şehirlerde bulunan ihracatçı firmalar veya grup şirketleri aracılığıyla uluslararası pazarlara ulaştırıldığını göstermektedir. Özellikle madencilik, metal, makine ve sanayi sektörlerinde oluşan katma değerın önemli bölümü faaliyet iline göre istatistiklerde görülmektedir.

3. İHRACAT

3.1. Yıllık Sektörel Bazlı Türkiye Verileri

2024 yılında Türkiye ihracatı, küresel ekonomik yavaşlama, yüksek finansman maliyetleri ve uluslararası ticaretteki belirsizliklere rağmen büyüme eğilimini sürdürmüştür. Yıl sonunda toplam ihracat bir önceki yıla göre %2,5 artarak 261,9 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

Sektörel dağılım incelendiğinde ihracatın büyük ölçüde sanayi üretimine dayandığı görülmektedir.

- Sanayi: 183,8 milyar ABD doları (%81,3 pay)
- Tarım: 36,2 milyar ABD doları (%16 pay)
- Madencilik: 6 milyar ABD doları (%2,7 pay)

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK				SON 12 AYLIK			
SEKTÖRLER	2023	2024	Değişim ('24/'23)	Pay(24) (%)	2023	2024	Değişim ('24/'23)	Pay(24) (%)	2022 - 2023	2023 - 2024	Değişim ('24/'23)	Pay(24) (%)
I. TARIM	3.359.492	3.438.982	2,4	17,0	35.076.224	36.232.902	3,3	16,0	35.076.224	36.232.902	3,3	16,0
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	2.379.232	2.381.330	0,1	11,8	23.612.401	24.474.448	3,7	10,8	23.612.401	24.474.448	3,7	10,8
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.116.050	1.138.861	2,0	5,6	12.322.904	11.914.564	-3,3	5,3	12.322.904	11.914.564	-3,3	5,3
Yaş Meyve ve Sebze	486.503	350.662	-27,9	1,7	3.487.956	3.402.917	-2,4	1,5	3.487.956	3.402.917	-2,4	1,5
Meyve Sebze Mamulleri	235.797	248.189	5,3	1,2	2.403.020	2.728.089	13,5	1,2	2.403.020	2.728.089	13,5	1,2
Kuru Meyve ve Mamulleri	169.055	179.420	6,1	0,9	1.607.590	1.856.211	15,5	0,8	1.607.590	1.856.211	15,5	0,8
Fındık ve Mamulleri	238.499	288.020	20,8	1,4	1.862.380	2.639.346	41,7	1,2	1.862.380	2.639.346	41,7	1,2
Zeytin ve Zeytinyağı	54.033	71.410	32,2	0,4	871.187	813.567	-6,6	0,4	871.187	813.567	-6,6	0,4
Tütün	67.533	90.567	34,1	0,4	922.289	978.690	6,1	0,4	922.289	978.690	6,1	0,4
Süs Bitkileri ve Mamulleri	11.762	14.200	20,7	0,1	135.076	141.065	4,4	0,1	135.076	141.065	4,4	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	305.794	348.115	13,8	1,7	3.485.635	3.863.099	10,8	1,7	3.485.635	3.863.099	10,8	1,7
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	305.794	348.115	13,8	1,7	3.485.635	3.863.099	10,8	1,7	3.485.635	3.863.099	10,8	1,7
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	674.466	709.537	5,2	3,5	7.978.188	7.895.355	-1,0	3,5	7.978.188	7.895.355	-1,0	3,5
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	674.466	709.537	5,2	3,5	7.978.188	7.895.355	-1,0	3,5	7.978.188	7.895.355	-1,0	3,5
II. SANAYİ	15.753.712	16.199.436	2,8	80,3	180.641.087	183.821.571	1,8	81,3	180.641.087	183.821.571	1,8	81,3
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.134.029	1.140.151	0,5	5,7	14.161.289	13.889.852	-1,9	6,1	14.161.289	13.889.852	-1,9	6,1
Tekstil ve Hammaddeleri	763.047	782.578	2,6	3,9	9.551.140	9.495.712	-0,6	4,2	9.551.140	9.495.712	-0,6	4,2
Deri ve Deri Mamulleri	115.523	110.163	-4,6	0,5	1.858.439	1.526.663	-17,9	0,7	1.858.439	1.526.663	-17,9	0,7
Halı	255.459	247.411	-3,2	1,2	2.751.709	2.867.477	4,2	1,3	2.751.709	2.867.477	4,2	1,3
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	2.696.474	2.658.128	-1,4	13,2	30.492.911	30.785.242	1,0	13,6	30.492.911	30.785.242	1,0	13,6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.696.474	2.658.128	-1,4	13,2	30.492.911	30.785.242	1,0	13,6	30.492.911	30.785.242	1,0	13,6
C. SANAYİ MAMULLERİ	11.923.208	12.401.157	4,0	61,5	135.986.887	139.146.477	2,3	61,6	135.986.887	139.146.477	2,3	61,6
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.449.997	1.262.830	-12,9	6,3	19.242.984	17.920.376	-6,9	7,9	19.242.984	17.920.376	-6,9	7,9
Otomotiv Endüstrisi	3.170.928	3.487.428	10,0	17,3	34.990.071	37.212.661	6,3	16,5	34.990.071	37.212.661	6,3	16,5
Gemi, Yat ve Hizmetleri	222.202	221.166	-0,5	1,1	1.939.909	1.912.251	-1,4	0,8	1.939.909	1.912.251	-1,4	0,8
Elektrik ve Elektronik	1.431.535	1.478.712	3,3	7,3	16.201.135	16.677.730	2,9	7,4	16.201.135	16.677.730	2,9	7,4
Makine ve Aksamları	990.222	965.989	-2,4	4,8	11.327.728	11.190.109	-1,2	4,9	11.327.728	11.190.109	-1,2	4,9
Demir ve Demir Dışı Metaller	949.119	974.852	2,7	4,8	12.465.031	12.434.194	-0,2	5,5	12.465.031	12.434.194	-0,2	5,5
Çelik	1.347.375	1.446.369	7,3	7,2	14.859.040	16.149.331	8,7	7,1	14.859.040	16.149.331	8,7	7,1
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	352.003	341.289	-3,0	1,7	4.598.854	4.314.179	-6,2	1,9	4.598.854	4.314.179	-6,2	1,9
Mücevher	694.627	617.112	-11,2	3,1	7.651.795	7.458.367	-2,5	3,3	7.651.795	7.458.367	-2,5	3,3
Savunma ve Havacılık Sanayii	718.289	996.862	38,8	4,9	5.544.667	6.734.843	21,5	3,0	5.544.667	6.734.843	21,5	3,0
İklimlendirme Sanayii	596.911	608.550	1,9	3,0	7.165.672	7.143.436	-0,3	3,2	7.165.672	7.143.436	-0,3	3,2
III. MADENCİLİK	506.654	536.241	5,8	2,7	5.744.316	6.011.734	4,7	2,7	5.744.316	6.011.734	4,7	2,7
Madencilik Ürünleri	506.654	536.241	5,8	2,7	5.744.316	6.011.734	4,7	2,7	5.744.316	6.011.734	4,7	2,7
T O P L A M (TİM*)	19.619.857	20.174.660	2,8	100,0	221.461.627	226.066.207	2,1	100,0	221.461.627	226.066.207	2,1	100,0
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	3.338.194	3.288.366	-1,5	14,0	34.165.802	35.859.028	5,0	13,7	34.165.802	35.859.028	5,0	13,7
GENEL İHRACAT TOPLAMI	22.958.051	23.463.025	2,2	100,0	255.627.429	261.925.235	2,5	100,0	255.627.429	261.925.235	2,5	100,0

Tablo 3: Yıllık Sektörel Bazlı Türkiye Verileri

Türkiye ihracatının temel taşı olmaya devam eden sanayi sektörü, toplam ihracatın beşte dördünden fazlasını oluşturmaktadır. Tarım sektörü ihracata çeşitlilik sağlarken, madencilik sektörü ise özellikle doğal kaynak temelli üretim açısından stratejik önemini korumaktadır.

3.1.1. Tarım Sektörü

2024 yılında tarım sektörü ihracatı 36,2 milyar ABD dolarına ulaşarak toplam ihracat içerisinde %16 pay almıştır. Sektör ihracatı bir önceki yıla göre %3,3 artış göstermiştir.

Tarım sektöründe;

- Bitkisel ürünler 24,5 milyar ABD doları,
- Su ürünleri ve hayvansal mamuller 3,9 milyar ABD doları,
- Mobilya, kağıt ve orman ürünleri 7,9 milyar ABD doları

ihracat gerçekleştirmiştir.

Alt sektörler içerisinde fındık ve mamulleri (%41,7), kuru meyve ve mamulleri (%15,5) ile meyve-sebze mamulleri (%13,5) önemli artışlar kaydetmiştir. Buna karşılık hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar ile yaş meyve-sebze ihracatında gerilemeler yaşanmıştır.

3.1.2. Sanayi Sektörü

Sanayi sektörü, 2024 yılında 183,8 milyar ABD dolarlık ihracat hacmi ile Türkiye ekonomisinin en güçlü ihracat kalemi olmayı sürdürmüştür. Toplam ihracatın %81,3'ünü oluşturan sektör bir önceki yıla göre %1,8 büyümüştür.

Sanayi sektöründe öne çıkan alt sektörler şunlardır:

- Otomotiv Endüstrisi: 37,2 milyar ABD doları
- Kimyevi Maddeler ve Mamulleri: 30,8 milyar ABD doları
- Elektrik-Elektronik: 16,7 milyar ABD doları
- Çelik: 16,1 milyar ABD doları
- Savunma ve Havacılık Sanayii: 6,7 milyar ABD doları

Özellikle savunma ve havacılık sanayiinde %21,5 oranında gerçekleşen büyüme dikkat çekmektedir. Çelik sektöründe %8,7, otomotiv sektöründe ise %6,3 oranında ihracat artışı yaşanmıştır. Buna karşılık hazır giyim, çimento-seramik ve makine sektörlerinde sınırlı gerilemeler görülmüştür.

3.1.3. Madencilik Sektörü

2024 yılında madencilik sektörü ihracatı 6 milyar ABD dolarını aşarak toplam ihracat içerisinde %2,7 pay almıştır. Sektör ihracatı bir önceki yıla göre %4,7 artış göstermiştir.

Madencilik sektörü, özellikle doğal taşlar, metalik cevherler ve endüstriyel mineraller üzerinden ihracat gerçekleştirmektedir. Küresel emtia fiyatlarındaki dalgalanmalara rağmen sektörün büyümesini sürdürmesi, Türkiye'nin doğal kaynak potansiyelinin dış ticarete katkısını ortaya koymaktadır.

Kaynak: <https://tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari>

3.2. Sivas İli Sektörel İhracat Görünümü

2024 yılında Sivas merkezli ihracatçı firmaların toplam ihracatı 82,1 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre %7,6 oranında gerileme yaşanmasına rağmen bazı sektörlerde önemli büyüme performansları görülmüştür.

İhracatın büyük bölümü madencilik, makine, kimya, iklimlendirme ve metal sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Sektörel veriler, Sivas ihracatının belirli sektörlerle bağımlı bir yapı sergilediğini ancak bazı yeni alanlarda büyüme potansiyeli olduğunu göstermektedir.

SEKTÖR	2023	2024	DEĞ.	2024	DEĞ.	2023	2024	DEĞ.
Çelik	289,73	280,46	-%3,2	234,95	%19,4	2.136,68	3.339,01	%56,3
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	27,49	4,95	-%82,0	43,79	-%88,7	343,97	193,54	-%43,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.863,76	1.807,16	-%3,0	1.478,42	%22,2	15.594,02	10.890,93	-%30,2
Deri ve Deri Mamulleri	1,81	2,60	%44,0	2,01	%29,6	39,02	25,58	-%34,4
Diğer Sanayi Ürünleri	0,00	0,00		0,00		0,00	0,00	
Elektrik ve Elektronik	15,34	90,52	%490,2	49,18	%84,1	792,66	998,86	%26,0
Fındık ve Mamulleri	0,00	0,00		0,00		0,00	3,76	
Gemi, Yat ve Hizmetleri	0,00	0,00		0,00		0,00	0,19	
Halı	3,93	15,49	%294,1	3,18	%387,1	244,39	97,15	-%60,2
Hazır giyim ve Konfeksiyon	44,02	4,71	-%89,3	98,58	-%95,2	787,89	309,19	-%60,8
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	162,72	594,58	%265,4	48,08	%1136,5	1.801,21	2.341,39	%30,0
İklimlendirme Sanayii	714,19	469,40	-%34,3	702,41	-%33,2	5.284,46	5.741,38	%8,6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	261,52	339,65	%29,9	406,41	-%16,4	3.168,79	4.768,76	%50,5
Kuru Meyve ve Mamulleri	0,00	0,00		0,00		1,58	15,98	%909,8
Madencilik Ürünleri	1.527,90	1.029,89	-%32,6	910,41	%13,1	18.073,53	15.207,23	-%15,9
Makine ve Aksamları	2.012,74	1.944,80	-%3,4	1.739,74	%11,8	26.244,65	25.805,14	-%1,7
Meyve Sebze Mamulleri	88,66	153,66	%73,3	148,22	%3,7	1.429,77	1.292,66	-%9,6
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	481,62	429,39	-%10,8	444,88	-%3,5	6.614,80	5.184,94	-%21,6
Otomotiv Endüstrisi	327,30	132,20	-%59,6	236,60	-%44,1	2.424,24	1.891,92	-%22,0
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	210,38	203,46	-%3,3	22,92	%787,6	2.835,26	2.535,26	-%10,6
Tekstil ve Hammaddeleri	17,72	10,76	-%39,3	0,17	%6122,9	72,10	55,96	-%22,4
Yaş Meyve ve Sebze	161,30	111,59	-%30,8	112,39	-%0,7	849,09	639,28	-%24,7
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	0,00		0,00		81,19	94,62	%16,5
TOPLAM	8.212,12	7.625,27	-%7,1	6.710,34	%13,6	88.837,42	82.108,10	-%7,6

Tablo 4: <https://tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari>

3.2.1. Sanayi Sektörü

Sanayi sektörü 2024 yılında da Sivas ihracatının temel taşı olmuştur.

Öne çıkan sektörler:

- Makine ve Aksamları: 25,8 milyon ABD doları
- Madencilik bağlantılı sanayi ürünleri ve metal sektörleri
- Kimyevi Maddeler ve Mamulleri: 4,8 milyon ABD doları
- İklimlendirme Sanayii: 5,7 milyon ABD doları

Kimyevi maddeler sektöründe %50,5, çelik sektöründe %56,3 ve elektrik-elektronik sektöründe %26 oranında artış yaşanması dikkat çekmiştir. Buna karşılık demir-demir dışı metaller, otomotiv, mobilya ve hazır giyim sektörlerinde gerileme görülmüştür.

Bu görünüm, Sivas'ta sanayi üretiminin belirli alanlarda güçlenmeye devam ettiğini ancak sektör çeşitliliğinin henüz yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir.

3.2.2. Tarım ve Gıda Sektörü

Tarım ve gıda sektöründe karışık bir görünüm ortaya çıkmıştır.

Olumlu gelişmeler:

- Hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar: %30 artış
- Zeytin ve zeytinyağı: %16,5 artış

Gerileme yaşanan alanlar:

- Yaş meyve ve sebze: %24,7 düşüş
- Meyve-sebze mamulleri: %9,6 düşüş
- Su ürünleri ve hayvansal mamuller: %10,6 düşüş

Tarıma dayalı ihracatta ürün çeşitliliğinin sınırlı olması ve yüksek katma değerli işlenmiş ürün oranının düşük kalması, sektörün ihracat performansını sınırlandıran unsurlar arasında yer almaktadır.

3.2.3. Madencilik Sektörü

Madencilik sektörü, Sivas'ın en önemli ihracat kalemlerinden biri olmaya devam etmiştir. 2024 yılında sektör ihracatı 15,2 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. Ancak bir önceki yıla göre %15,9 oranında gerileme yaşanmıştır.

Sivas'ın doğal taş ve madencilik alanındaki güçlü potansiyeline rağmen, küresel talep koşulları ve fiyat hareketleri sektör performansını etkilemiştir. Bununla birlikte madencilik sektörü, ilin ihracatında makine sektöründen sonra en yüksek hacme sahip alanlardan biri olmayı sürdürmektedir.

3.3. Sivas İli Ülkeler Bazında İhracat

2024 yılında Sivas ihracatı ağırlıklı olarak Avrupa, Orta Doğu ve Asya pazarlarına yönelmiştir. Bazı geleneksel pazarlarda daralma yaşanırken, yeni pazarlarda dikkat çekici büyümeler gerçekleşmiştir.

	1 - 31 Aralık			1 - 30 Kasım		1 OCAK - 31 Aralık		
ÜLKE	2023	2024	DEĞ.	2024	DEĞ.	2023	2024	DEĞ.
ABD	887,59	942,97	%6,2	541,76	%74,1	12.297,49	10.102,47	-%17,8
ALMANYA	747,23	646,96	-%13,4	481,03	%34,5	11.458,06	6.088,47	-%46,9
AVUSTURYA	462,32	304,03	-%34,2	520,62	-%41,6	5.208,84	5.402,11	%3,7
BAE	117,42	73,03	-%37,8	48,72	%49,9	1.793,13	532,67	-%70,3
BİRLEŞİK KRALLIK	197,38	268,21	%35,9	366,15	-%26,7	2.233,25	2.498,59	%11,9
BOSNA-HERSEK	351,19	0,00	-%100,0	13,08	-%100,0	353,63	272,81	-%22,9
ÇİN	124,98	102,24	-%18,2	224,42	-%54,4	3.366,71	2.029,80	-%39,7
GÜRCİSTAN	345,33	248,48	-%28,0	196,80	%26,3	2.406,54	3.021,68	%25,6
HİNDİSTAN	483,73	446,69	-%7,7	355,28	%25,7	3.938,64	5.380,31	%36,6
HOLLANDA	106,24	198,77	%87,1	270,35	-%26,5	2.288,32	2.510,49	%9,7
IRAK	166,18	423,76	%155,0	229,51	%84,6	2.102,71	2.191,54	%4,2
İSPANYA	261,80	200,76	-%23,3	66,52	%201,8	1.113,85	2.340,65	%110,1
İSRAİL	436,25	0,00	-%100,0	0,00		3.690,71	784,56	-%78,7
İSVEÇ	292,83	134,92	-%53,9	322,15	-%58,1	3.728,08	3.779,84	%1,4
KAZAKİSTAN	422,24	107,93	-%74,4	165,21	-%34,7	2.052,98	1.117,84	-%45,6
KUZEY KIBRIS TÜRK CUM.	202,44	87,99	-%56,5	145,52	-%39,5	1.262,57	1.519,04	%20,3
MAKEDONYA	185,43	38,79	-%79,1	287,43	-%86,5	1.541,09	1.755,72	%13,9
RUSYA FEDERASYONU	135,85	341,10	%151,1	370,44	-%7,9	570,19	2.942,37	%416,0
SLOVENYA	126,67	0,00	-%100,0	0,00		303,92	285,10	-%6,2
SUDAN	119,25	0,00	-%100,0	0,00		1.512,55	145,19	-%90,4
SURIYE	191,15	452,40	%136,7	26,66	%1597,2	1.782,33	1.254,62	-%29,6
SUUDİ ARABİSTAN	390,45	30,07	-%92,3	149,52	-%79,9	2.209,05	1.743,77	-%21,1

Tablo 5: 31.12.2025 İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Ülke İhracat Performansı (1000 \$)

En fazla ihracat yapılan ülkeler:

- ABD: 10,1 milyon ABD doları
- Almanya: 6,1 milyon ABD doları
- Hindistan: 5,4 milyon ABD doları
- Avusturya: 5,4 milyon ABD doları

Yüksek Artış Gösteren Ülkeler

2024 yılında ihracatta dikkat çeken artışlar:

- Rusya Federasyonu: %416
- İspanya: %110
- Hindistan: %36,6
- Gürcistan: %25,6
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti: %20,3
- Birleşik Krallık: %11,9

Kaynak: <https://tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari>

Özellikle Rusya pazarında yaşanan güçlü büyüme, Sivas firmalarının alternatif pazarlara yönelme kapasitesini göstermesi açısından önem taşımaktadır.

Gerileme Gösteren Ülkeler

2024 yılında bazı geleneksel pazarlarda önemli düşüşler yaşanmıştır.

- İsrail: %78,7
- BAE: %70,3
- Almanya: %46,9
- Kazakistan: %45,6
- Çin: %39,7
- ABD: %17,8

Bu gerilemelerde küresel talep koşulları, jeopolitik gelişmeler ve pazar dinamiklerindeki değişimlerin etkili olduğu değerlendirilmektedir.

3.4. TR72 Bölgesi İhracat Miktarları Karşılaştırması

2024 yılı sonunda TR72 Bölgesi ihracatı içerisinde Kayseri açık ara lider konumunu korumuştur.

İl	İhracat (Milyon ABD \$)
Kayseri	2.956,5
Sivas	82,1
Yozgat	54,1

Tablo 6: TR72 Bölgesi İhracat Miktarları

Sivas, TR72 Bölgesi içerisinde Kayseri'nin ardından ikinci sırada yer almaktadır. İhracat hacmi Kayseri'nin oldukça altında olmakla birlikte, Yozgat'ın üzerinde gerçekleşmiştir.

İlin ihracat yapısı incelendiğinde;

- Makine ve madencilik sektörlerinin belirleyici olduğu,
- Kimya, iklimlendirme ve metal sektörlerinin büyüme eğiliminde bulunduğu,
- İhracatın sınırlı sayıdaki sektör üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Özellikle faaliyet iline göre 280,6 milyon ABD dolarlık ihracat hacmi dikkate alındığında, Sivas'ın resmi ihracat istatistiklerinde görünen rakamların üzerinde bir üretim ve ihracat potansiyeline sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, ilin üretim merkezi olma özelliğinin ihracat kayıtlarına tam olarak yansımadığını göstermektedir.

2024 yılı genel değerlendirmesinde Sivas; madencilik, makine, metal ve sanayi üretimi temelinde ihracat kapasitesini koruyan, ancak ihracatın daha sürdürülebilir şekilde büyümesi için sektör çeşitliliğini artırması ve yüksek katma değerli üretime yönelmesi gereken bir il görünümü sergilemiştir.

Kaynak: <https://tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari>